

‘Interventies kosten geld, maar leveren ook geld op’

Wie een opleiding gevolgd heeft bij CS Opleidingen, is hem vast wel eens tegengekomen: **Jan de Wit**, actuaire AG en directeur van TonAc. TonAc staat voor het Franse ‘Ton Actuaire’ (jouw actuaire), want hoewel Jan een oer-Hollandse naam heeft, heeft hij een Franse moeder. In samenwerking met CS ontwikkelt hij de Risk Scan Sociale Zekerheid. Marjol Nikkels sprak met hem.

Een actuaire is een wiskundig adviseur, veelal werkzaam bij verzekeringsmaatschappijen, die onder andere premies berekent en reserves vaststelt. Een beroep waarbij je je niet direct iemand voorstelt die een opleiding voor barista heeft gevolgd of die graag mag beeldhouwen, en toch hoort ook dat allemaal bij Jan.

Je bent een van de weinige actuarissen met kennis van sociale zekerheid. Zie je de afgelopen jaren een groei in dat aantal?

‘Nee, heel weinig. Over het algemeen kennen actuarissen de sociale wetgeving in de zin van wat het gaat kosten, maar bijvoorbeeld niet welke handelingen een casemanager moet doen om een re-integratierapport op te stellen of welke beïnvloedingsmomenten er zijn.’

Je verzorgt een les in onze opleidingen Post Bachelor Register Casemanagement en Post Bachelor leergang Arbeidsdeskundige. Wat is je het meest opgevallen tijdens jouw lessen?

‘Mensen beginnen altijd te roepen: “Ja maar ik kan niet rekenen”. Of: “Ik kan niet met Excel omgaan”. Iedereen kan rekenen, daar zijn rekenmachines voor. Het gaat erom dat je gevoel krijgt bij cijfers, dat je weet waar je het over hebt. In Nederland hebben we een totale loonsom van ongeveer 325 miljard euro, nog afgezien van

WIA-aanvullingsverzekeringen en dergelijke. Als je het dan over 1% verzuim en dus loondoorbetaling hebt, heb je het al over 3,3 miljard. Bij een gemiddeld verzuim van 4% moeten werkgevers dus ruim 13 miljard per jaar betalen terwijl daar geen productiviteit tegenover staat!

Verzuim zal weer stijgen

Ik weet zeker dat het verzuim het komende jaar weer zal stijgen. De crisis is zo’n beetje ten einde, dus mensen durven zich weer ziek te melden. Dat zie je altijd aan het einde van een crisis.

In Nederland maken we de werknemers ook niet medeverantwoordelijk voor de kosten van verzuim. Ik ben van mening dat werknemers ook een deel van het risico zouden moeten betalen, in die zin dat ze zich persoonlijk zouden moeten verzekeren tegen verzuim dat in de privésfeer is veroorzaakt, het risqué social. Het risqué professionnel moet 100% bij de werkgever liggen en ook een deel van het

***‘Werkgevers betalen
€ 13 miljard per jaar
aan loondoorbetaling
bij verzuim’***

*'De scan laat het
kostenplaatje zien als je niets doet
en als je wel wat doet'*

erg lang voordat je stilstond. Een voorbeeld is de interventie met 42 weken. Doe dat veel eerder, op dat moment is het kwaad al geschied. Hoe later je begint met interventie, hoe hoger de kans op instroom in de WIA. Interventie levert geld op, dat wijst ook de Risk Scan Sociale Zekerheid uit.'

Bewustwording van het risico

Wat houdt de Risk Scan Sociale Zekerheid in?

'Het is een model dat aantoonst wat eerder interveniëren oplevert. Het idee hiervoor is ontstaan tijdens de voorbereiding van de lessen voor CS. Het geeft een stuk bewustwording van het risico nu en in de toekomst. Heel veel werkgevers denken: daar ben ik toch voor verzekerd? Maar het risico dat je loopt, betaal je uiteindelijk helemaal zelf.'

Met de Scan krijg je zicht op het geschat verzuimrisico, arbeidsongeschiktheidsrisico en deeleffecten van de werkhervattingskas. Kortom, op de kasstromen van de werkgever. En die hebben een direct effect op de winst. Als werkgever vul je een aantal gegevens in zoals de sector, aantal werknemers, loonsom en enkele andere variabelen. Dat levert een specifiek risicoprofiel op en een schatting van de te verwachten kosten voor verzuim en arbeidsongeschiktheid voor de komende jaren. Met andere woorden: als je op dezelfde weg doorgaat, kost dat de komende jaren zoveel.

Daarnaast laat de Scan zien wat het kostenplaatje is als je tijdig interventies doet, bovenop wat je normaal doet. Wat je dan zult zien, is dat die interventies geld kosten, maar ook geld opleveren. Daarbij gaan we uit van de professionaliteit van de casemanager om slimme interventies in te zetten. Maar, dan moet hij of zij wel weten wat de persoon mankeert.'

risque social dat zich in bedrijfsomgeving afspeelt, zoals bijvoorbeeld een sportdag. Maar als een werknemer wil deltatvliegen en daarbij een been breekt, is dat niet het risico van de werkgever. Anders dan in Nederland maken ze dat onderscheid in het buitenland wel en je ziet dan ook dat de arbeidsongeschiktheid daar veel lager ligt.'

De balans is zoekgeraakt. We zien nog steeds dat werknemers zich na 100 weken opeens volledig hersteld melden.

'In het verkeer heeft de fietser altijd gelijk. In de sociale zekerheid heeft de werknemer altijd gelijk. Het risico voor de werkgever is gigantisch. Ik zou zelf alleen met zelfstandigen werken. Je wilt dat risico toch niet dragen? Zoals het er nu naar uitziet, gaan op termijn alle lasten naar de werkgever: doorbetalen tot aan de pensioenleeftijd toe. Het is toch jouw werknemer? Dus ook jouw verantwoordelijkheid.'

We verwachten in ieder geval nieuwe aanpassingen op de WIA. Er zit te weinig rem op de sociale zekerheid, net als bij de zorg. Het dreigt onbetaalbaar te worden.

'Zorg is een iets ander verhaal. Op de WIA zit wel een rem, maar met een lage vertraging. Vergelijk het met toen je vroeger een fiets met remblokkjes had. Als je dan met regen de berg afging, duurde het

'Ik vind de hele privacydiscussie onzin'

Hoe denk je dan over de privacydiscussie?

'Ik vind die hele discussie onzin. Het is alsof je auto kapot is en de garage zegt: er is iets kapot, maar ik zeg niet wat en het kost zoveel. Het medisch dossier is sowieso een publiek geheim. De buurman weet ook wat de werknemer mankeert. Ik vind dat alle mensen die betrokken zijn bij het proces om jou beter te maken op de hoogte mogen zijn van wat er aan de hand is. Het gaat immers wel om jouw leven, het is vooral voor jou belangrijk dat je zo snel en goed mogelijk geholpen wordt. Het gaat niet alleen om het kostenplaatje voor de werkgever en de overheid. Het zou standaard zo moeten zijn dat op het moment dat je in de loondoorbetaling zit, je medische informatie deelt. Ik ben helemaal voor privacy hoor, kijk maar naar de toestanden op internet. Maar het medisch dossier betreft maar een kleine groep mensen. Die zouden geautoriseerd moeten zijn, zodat ze je kunnen helpen.'

Heb jij een verklaring waarom het zo mis is gegaan met de WGA-eigenrisicodragersportefeuilles van verzekeraars?

'Daar zijn meerdere redenen voor. Toen ze de markt betraden, kregen ze te horen dat de instroom wel meeviel. Daarbij kwam de WGA-visie van het Verbond van Verzekeraars: 70% zou volledig arbeidsongeschikt zijn en de IVA instromen en 30% zou de WGA instromen. In werkelijkheid is het andersom. Plus dat de cijfers uit 2006 niet compleet waren en mensen veel later nog beoordeeld zijn. Daarnaast was geen rekening gehouden met de enorme daling van de rente. Door de lage rente zijn de voorzieningen die verzekeraars nu moeten treffen hoger.'

Lastig om risico in te schatten van flexgroep

Wij actuarissen baseren ons op historische gegevens. Meer hebben we niet. En natuurlijk nemen we de toekomstverwachting wel in ogenschouw, maar die kun je niet hard maken. Dit maakt het voor verzekeraars ook zo lastig om nu de risico's in te schatten van de flexgroep die vanaf 2016 binnen het WGA-eigenrisicodragerschap valt. Werkgevers zijn deze werknemers eigenlijk al uit het oog verloren vanaf het moment dat het contract beëindigd werd. Ze hebben er geen invloed meer op. En dus neemt de betrouwbaarheid van statistieken af. Omslaggegevens van het UWV zijn wel beschikbaar maar dat is wat anders dan een tienjaarskapitaalsrisico.

Daarnaast kun je ook niet alles uit bestaande data halen. Neem bijvoorbeeld een werknemer die van de laatste zes jaar vier jaar ziek is geweest, omdat hij in de tussentijd langer dan vier weken hersteld is gemeld. De vraag is natuurlijk of er wel echt sprake was van herstel. Zulke dingen komen niet uit de cijfers naar voren maar verzekeraars moeten wel de risico's dragen. Die ze uiteindelijk weer in rekening brengen bij de werkgevers.

Werkgevers kunnen veel meer doen om deze risico's te beïnvloeden en dat is het mooie van het vakgebied van register-casemanagement. Op een slimme manier de juiste interventies inzetten die bijdragen tot snellere terugkeer levert veel geld op. De Risk Scan Sociale Zekerheid die in november a.s. op verefi.nl komt, geeft daarvoor een globaal beeld. Tonac maakt desgewenst berekeningen op maat voor bedrijven die goed zicht willen hebben op de eigen geldstromen sociale zekerheid, de benodigde voorzieningen en de hoogte van interventie-budgetten. Zo kunnen organisaties hun schadelast optimaal beheersen.' ■